

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER.....	7
KISALTMALAR	11
GİRİŞ	13

BİRİNCİ BÖLÜM

SAĞLIK HAKKININ HUKUKÎ VE KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ

1.1. Sağlık Hakkının Tanımı ve Kapsamı	21
1.1.1. Sağlık Hakkının Kavramı ve Unsurları	23
1.1.2. Sağlık Hakkının Tarihsel Gelişimi	24
1.1.3. Osmanlı'da Sağlık Hakkı	25
1.1.4. Sağlık Hakkının İnsan Hakları Bağlamındaki Yeri	31
1.1.5. Bir Temel Hak Olarak Sağlık Hakkı	33
1.1.6. İnsan Haklarının Bütünlüğü İlkesi	37
1.2. Ulusal Düzenlemelerde Sağlık Hakkı	42
1.2.1. 1982 Anayasası Kapsamında Sağlık Hakkı	42
1.2.2. Hasta Hakları Yönetmeliği ve İlgili Mevzuat	43
1.2.3. Türk Borçlar Kanunu ve Sağlık Hizmetleri	44
1.3. Uluslararası Düzenlemelerde Sağlık Hakkı	44
1.3.1. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Sağlık Hakkı	45
1.3.2. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İlgili Kararlar	46
1.3.3. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi	47
1.3.4. Dünya Sağlık Örgütü İlkeleri ve Standartları	47
1.4. Sağlık Hakkının Tüketici Boyutu	48
1.4.1. Sağlık Hizmetlerinin Piyasalaşmasının Sağlık Hakkına Etkisi	48
1.4.2. Hasta ve Tüketici Kimliklerinin Kesişimi	49
1.4.3. Tüketici Haklarının Sağlık Alanındaki Önemi	50

1.5. Sağlık Hakkının Sağlayıcı Boyutu.....	56
1.5.1. Devlet Hastanelerinin Sağlık Hakkı Düzenlemeleri	56
1.5.2. Özel Hastanelerin Sağlık Hakkı Düzenlemeleri	58
1.5.3. Vakıf Hastanelerinin Sağlık Hakkı Düzenlemeleri	59

İKİNCİ BÖLÜM

TÜKETİCİ HAKLARI VE SAĞLIK HİZMETLERİ

2.1. Tüketicinin Korunması Hukukunun Temel Çerçevesi	61
2.1.1. 6502 Sayılı Kanun'un Amacı, Kapsamı, Sağlık Hakkı Bağlamında Tüketici Kavramı ve Arabuluculuk.....	62
2.1.2. Tüketici Haklarının Tarihsel Gelişimi	64
2.1.3. Tüketici Haklarının Genel İlkeleri ve Türleri	65
2.2. Sağlık Hizmetlerinin Tüketici Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	65
2.2.1. Sağlık Hizmetlerinin Sözleşmesel Niteliği	66
2.2.2. Tüketicinin Bilgilendirilme ve Seçim Hakkı	66
2.2.3. Sağlık Hizmetlerinde Ayıplı Hizmet Kavramı	67
2.3. Özel Sağlık Kuruluşlarıyla Tüketici İlişkileri	69
2.3.1. Özel Hastaneler ve Tüketici Şikayetleri	69
2.3.2. Sigorta Şirketleri ile Tüketici Anlaşmazlıkları	71
2.3.3. İlaç ve Medikal Ürünlerin Tüketici Hukuku Bağlamındaki Yeri	72
2.4. Uygulamadaki Sorunlar ve Örnek Olay Analizleri	73
2.4.1. Yanlış Bilgilendirme ve Hatalı Tedavi Durumları	74
2.4.2. Fahiş Fiyatlandırma ve Erişim Engelleri	75
2.4.3. Yargı Kararları Işığında Tüketici Haklarının Korunması.....	76
2.5. Tedavi Sözleşmeleri	81
2.5.1. Tedavi Sözleşmesinin Tanımı ve Hukuki Niteliği.....	81
2.5.2. Tedavi Sözleşmesinin Tarafları ve Yükümlülükleri.....	82
2.5.3. Tedavi Sözleşmesinin Kurulması ve Hükümsüzlük Halleri.....	83
2.5.4. Tedavi Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklar ve Çözüm Yolları	84
2.5.5. Tedavi Sözleşmelerinde Uluslararası Perspektif ve Karşılaştırmalar	85
2.5.6. Tedavi Sözleşmelerinde Teknolojik Gelişmelerin Etkisi.....	86

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**EKONOMİ HUKUKU PERSPEKTİFİNDEN
SAĞLIK SEKTÖRÜ VE TÜKETİCİ KORUMASI**

3.1. Sağlık Hizmetlerinin Piyasalaşması	89
3.1.1. Kamu Hizmetinden Piyasa Unsuru Olarak Sağlık Sektörüne Geçiş	90
3.1.2. Özel Sektörün Sağlık Hizmetlerindeki Rolü ve Etkileri	90
3.1.3. Sağlık Sektöründe Piyasa Yapısı ve Dinamikler	92
3.2. Rekabet Hukuku ve Sağlık Sektörü	93
3.2.1. Tekelleşme Eğilimleri ve Fiyat Regülasyonu	93
3.2.2. Rekabetin Tüketici Haklarına ve Hizmet Kalitesine Etkisi	94
3.2.3. Rekabet Kurul Kararları ve Sağlık Sektörü	95
3.3. Devletin Düzenleyici Rolü.....	96
3.3.1. Sağlık Politikalarının Tüketici Koruma Üzerindeki Etkisi.....	97
3.3.2. Ekonomik Faktörlerin Sağlık Hizmetlerine Erişim Üzerindeki Rolü	98
3.3.3. Sosyal Güvenlik Sistemi ve Tüketici Hakları	99
3.4. Sağlık Hakkının İhlali Durumunda Yaptırımlar ve Sorumluluk Türleri	101
3.4.1. Sorumluluğun Sonuçları	106
3.4.2. Tazminat, Tazminat Türleri ve Rücu Durumu	109
3.5. Tıbbi Hatalarda Sorumluluk.....	114
3.5.1. Kavramsal Olarak Tıbbi Hata ve Hukuki Niteliği	114
3.5.2. Tıbbi Hata Türleri ve Sınıflandırılması	115
3.5.3. Tıbbi Hatalarda Hukuki Sorumluluk	116
3.6. Uygulamaya Yönelik Çözüm Önerileri.....	118
3.6.1. Uygulamadaki Ekonomik ve Hukuki Sorunların Analizi.....	119
3.6.2. Tüketici Koruma Politikaları için Hukuki Öneriler.....	120
SONUÇ VE ÖNERİLER	125
KAYNAKÇA.....	129
ÖZGEÇMİŞ	135